

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

*Trg sv. Petra
Srijeda, 10. travnja 2024.*

[Multimedia]

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Mane i vrline. 14. Jakost

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Današnja je kateheza posvećena trećoj stožernoj kreposti odnosno jakosti. Pođimo od opisa koji se o njoj daje u *Katekizmu Katoličke Crkve*: „Jakost je moralna krepost koja u poteškoćama osigurava čvrstoću i postojanost u traganju za dobrom. Ona jača odluku da se čovjek opre napastima i svlada zapreke u moralnom životu. Krepost jakosti osposobljava ga da pobijedi strah, čak i smrt, i da se odvažno suoči s kušnjama i progonstvima“ (br. 1808). Tako se u Katekizmu Katoličke Crkve govori o kreposti jakosti.

To je, dakle, „najborbenija“ krepost. Ako je prva od stožernih kreposti, to jest razboritost, prije svega bila povezana sa čovjekovim razumom, a pravednost našla svoje mjesto u volji, ovu treća krepost, jakost, skolastički pisci često povezuju s onim što se u starini nazivalo „razdražljivi nagon“. Antička misao nije zamišljala čovjeka bez strasti: bio bi u tom slučaju kamen a ne čovjek. I

ne kaže se da su strasti nužno ostatak nekoga grijeha. No, trebaju biti odgojene, usmjeravane, pročišćene vodom krštenja ili bolje rečeno vatrom Duha Svetoga. Kršćanin bez hrabrosti, koji vlastitu snagu ne priklanja dobru, koji nikome ne smeta, beskoristan je kršćanin. Imajmo to na umu! Isus nije proziran i neosjetljiv Bog kojem ljudski osjećaji nisu znani. Sasvim suprotno. Kad mu je umro prijatelj Lazar briznuo je u plač, a i iz nekih njegovih riječi izbija njegov strastveni duh, kao primjerice kad kaže: „Oganj dođoh baciti na zemlju pa što hoću ako je već planuo!“ (Lk 12, 49), a kad se suočio s trgovanjem u hramu burno je reagirao (usp. Mt 21, 12-13). Isus je imao strast.

No, potražimo sada egzistencijalni opis te tako važne kreposti koja nam pomaže donositi plodove u životu. Stari – kako grčki filozofi tako i kršćanski teolozi – prepoznali su u kreposti hrabrosti dvostruki pokret: jedan *pasivan*, a drugi *aktivan*.

Prvi se odnosi na *našu nutrinu*. Postoje unutarnji neprijatelji koje moramo pobijediti, a koji se zovu potištenost, tjeskoba, strah, krivnja: sve sile koje se komešaju u našoj nutrini i koje nas u nekim situacijama paraliziraju. Koliki od onih koji se upuštaju u duhovnu borbu pokleknu prije nego izazov uopće započne! Zato što ne računaju na te neprijatelje koji se kriju u njima samima. Jakost je pobjeda prije svega nad nama samima. Većina strahova koji se javljaju u nama su nestvarni i uopće se neće obistiniti. Bolje je zato zazvati Duha Svetoga i suočiti se sa svime strpljivom jakošću: jedan po jedan problem, koliko je u našoj mogućnosti, ali ne sami! Gospodin je s nama, ako se uzdamo u njega i iskreno tražimo ono što je dobro. Tada u svakoj situaciji možemo računati na Božju providnost koja nam je štit i zaklon.

Tu je, zatim, drugi pokret kreposti jakosti, ovaj put aktivnije prirode. Osim *unutarnjih kušnji* postoje i *vanjski neprijatelji*, a to su *životne kušnje*, progonstva, teškoće koje nismo očekivali i koje nas iznenađuju. Naime, možemo pokušati predvidjeti što će nam se dogoditi, ali stvarnost je velikim dijelom sačinjena od nesagledivih događaja i u tome moru našu lađu ljuljaju valovi. Jakost nas tada čini otpornim moreplovcima koji se ne plaše i ne obeshrabruju.

Jakost je temeljna krepost jer *uzima zaozbiljno izazov zla u svijetu*. Neki se prave da ono ne postoji, da je sve u redu, da ljudska volja nije ponekad slijepa, da u povijesti ne postoji borba mračnih sila koje donose smrt. No, dovoljno je prolistati neku povijesnu knjigu ili, nažalost, čak i dnevne novine pa da se otkrije opakosti kojih smo dijelom žrtve, a dijelom protagonisti: ratovi, nasilja, ropstvo, ugnjetavanje siromašnih, nikad zacijeljene rane koje još uvijek krvare. Krepost jakosti tjera nas da reagiramo i glasno kažemo odlučno „ne“ svemu tome. Na našem Zapadu u kojem se lagodno živi, koji je sve pomalo razvodnio, koji je put savršenstva pretvorio u jednostavan organski razvoj, koji nema potrebe za borbama jer mu je sve isto, ponekad osjećamo zdravu čežnju za prorocima. Ali ljudi koji se nisu prepustili lagodnostima i vizionari vrlo su rijetki. Treba nam netko tko će nas zbaciti s udobnog mjesta u koje smo se uljuljkali i natjerati nas da odlučno ponovimo svoje „ne“ zlu i svemu što vodi u ravnodušnost. Valja nam reći „ne“ zlu i „ne“ ravnodušnosti, a „dà“ hodu, hodu koji nam pomaže ići naprijed i zato se treba boriti.

Otkrijmo, dakle, iznova u Evanđelju Isusovu jakost i naučimo je iz svjedočanstva svetih muškaraca i žena. Hvala!

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Želim vam da u vašem srcu raste utješno svjetlo uskrsnog navještaja koje vas poziva da učvrstite svoju vjeru i nadu u Isusa, raspetoga i uskrsloga.

U mislima mi je napaćena Ukrajina i Palestina i Izrael. Neka nam Gospodin podari mir! Rat je posvuda – ne zaboravimo Mjanmar – ali molimo Gospodina za mir i ne zaboravimo tu našu braću i sestre koji jako trpe na tim mjestima zahvaćenim ratom. Molimo zajedno i stalno za mir. Hvala!